

MOMENTUM

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

A

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Güney Mezopotamya'ya yerleşen Sümerler, bölgede ilk önceleri (site) denilen şehir devletleri kurmuşlardır. Sitenin başında "patesi" veya "ensi" denilen rahip krallar bulunurdu. Ensi, bölgedeki sitelere hâkim olursa "lugal", bütün Sümer ülkesine hâkim olursa "lugal-kalma" adını alırdı. Devlet yönetiminde krala yardımcı olan bir danışma meclisi bulunurdu.

Bu bilgidan hareketle Sümerlerle ilgili olarak aşağıdaki-lerden hangisi söylenemez?

- A) Kuruluş sürecinde siyasi birlikten uzak yönetim anlayışına sahip oldukları
B) Teokratik unsurlara yer verdikleri
C) Monarşi yönetim anlayışını benimsedikleri
D) Yasama yetkisinin krallar ve danışma meclisi arasında paylaşıldığı
E) Kralların sitelere sahip olma durumuna göre unvanlarının da değiştiği

↳ pa tes: -ens- -lugal-
lugal kalma

2. Saltuklular, Alp Arslan'ın komutanlarından Ebulkasım Saltuk tarafından kurulan önemli bir Türkmen beyliğidir. Beyliğin merkezi Erzurum'dur. Haçlılar, Gürcü ve Ermenilere karşı savaşlar yaparak ülke topraklarını genişletmişlerdir. Bu beylik döneminde Erzurum, Akdeniz ve Suriye'den gelen, İran ve Azerbaycan'a giden büyük kervanların uğrak noktası hâline getirilmiştir. Bu beyliğin önemli eserleri arasında Erzurum'da Tepsi Minare, Kale Cami, Ulu Cami, Üç Kümbetler ve Tercan'daki Mama Hatun Kümbeti ve kervansaray gösterilebilir.

Bu bilgilerden hareketle Saltuklular ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi ileri sürülemez?

- A) Bayındırlık ve imar faaliyetlerinde buldukları
B) Buldukları bölgede Türk İslam kültürünü yaydıkları
C) Gaza ve cihat anlayışına önem verdikleri
D) Erzurum ve çevresinin sosyoekonomik gelişimini sağladıkları

Anadolu Türk siyasi birliğini sağladıkları

↳ Beylikle savaşmakta

3. Osmanlı Devleti'nde, çiftçilere sisteminde; bir çift öküz ve işlenen arazi bir üretim birimini oluşturmuştur. Üretici konumunda olan hane vergilendirmede esas sayılmıştır. Çiftçinin elindeki araziyi satması, hibe veya vakfetmesi yasaktır. Zaman içinde farklılıklar göstermekle birlikte Osmanlı Devleti'nde toprakların yaklaşık %87'si miri toprağıdır.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulamasıyla;

- I. toprakların büyük çiftlikler hâline getirilmesi, ✓
II. Kapıkulu asker sayısının azalması,
III. feodal yapıların ortaya çıkması ✓

durumlarından hangilerini önlemeye çalıştığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Devletin mali, işi, satamaz,
vakfedemez = böylece feodal yapı
almaz. Kısık bir alan veriyor.

4. Osmanlı Devleti'nde Enderun'da alınan eğitimden sonra askerî sınıfa girilebilir ve genellikle seyfiye içinde en yüksek mevkilere ulaşılabilirdi. Ayrıca medrese öğrenimi görmüş, kabiliyetli ve liyakat sahibi kişiler de adalet, eğitim, din ve sivil bürokraside en üst makamlara gelebilirlerdi. Yönetici sınıfa geçebilmenin en önemli şartı 1856 Islahat Fermanı'na kadar "Müslüman olmak".

Bu bilgidan hareketle Osmanlı Devleti'yle ilgili

- I. XIX. yüzyılın ikinci yarısına kadar dinî unsurun yönetici sınıfına geçmekte etkili olduğu,
II. dikey hareketliliğe yer verildiği,
III. kuruluşundan itibaren Batı tarzı eğitim ve öğretime ön-çelik verdiği

yargılarından hangileri ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. "Çocuklarımızı aynı eğitim derecesinden geçirerek yetiştireceğiz. Kesinlikle bilmeliyiz ki iki parça hâlinde yaşayan milletler zayıftır, hastadır. Çocuklarımıza ve gençlerimize vereceğimiz öğrenim sınırı ne olursa olsun, onlara esaslı olarak şunları öğreteceğiz: Milletine, Türkiye Devleti'ne, Türkiye Büyük Millet Meclisine düşman olanlarla mücadelenin sebep ve vasıtaları ile donatılmayan millet için yaşama hakkı yoktur."

Atatürk'ün bu ifadeleriyle:

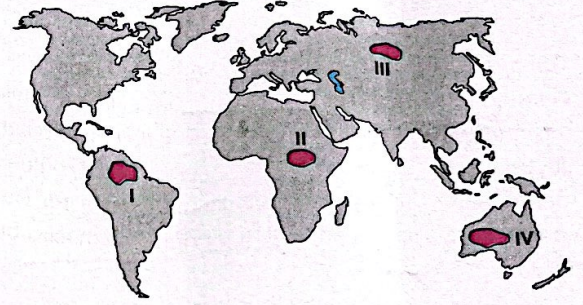
- I. millî birlik ve beraberlik,
II. milliyetçilik,
III. devletçilik

ilkelerinden hangilerine vurgu yaptığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

Ekonomik bir şey yok.

7. Aşağıdaki haritada bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde iklime bağlı olarak benzer yerli topraklara rastlanır?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

6. Aşağıda bir bölgenin bazı fiziki özellikleri verilmiştir.

- Akarsu ağı sıktır ve akarsular yüksek debiye sahiptir.
- Yer altı su seviyesi yüksektir.
- İrili ufaklı çok sayıda göl bulunur.
- Geniş bir kıta sahanlığına sahiptir.

Bu özelliklerin coğrafyanın aşağıdaki alt dallarından hangisiyle daha fazla bağlantılı olduğu söylenebilir?

- A) Klimatoloji
B) Jeomorfoloji
C) Biyocoğrafya
D) Kartografya
E) Hidrografya

8. Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu tarafından verilen bilgiye göre bazı ülkelerde nüfusun durağan ya da azalma eğiliminde olduğu ifade edilmiştir.

Bu ülkelerin nüfusuyla ilgili olarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Pasif nüfus oranının fazla olduğuna
B) Doğum oranlarının düşük olduğuna
C) Gelişmemiş bir ülke olduğuna
D) Okuma yazma oranının düşük olduğuna
E) Genç nüfus oranının fazla olduğuna